

MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2020

HARI KHAMIS : 29 JULAI 2020

JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 14 HINGGA NO. 49)

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
TAHUN 2020**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD
[SETIAWANGSA]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD [SETIAWANGSA] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan tentang pekerja ekonomi gig :-

- (a) apakah kerangka perundangan sedia ada untuk melindungi pekerja-pekerja ini ; dan
- (b) apakah rancangan penambahbaikan perundangan sedia ada memandangkan wujud perkembangan terkini dengan adanya ekonomi gig .

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

(a) Kerajaan telah memutuskan supaya golongan yang terlibat dalam pekerjaan *gig economy* diberi perlindungan sewajarnya. Pada masa ini, Kerajaan sedang mengkaji beberapa opsyen untuk mengawal selia pekerja *gig economy* dalam aspek pekerjaan dan keselamatan sosial. Antara opsyen yang dikaji adalah kebolehpakaian undang-undang buruh sedia ada seperti Akta Kerja 1955 untuk mengawal selia pekerja *gig economy*.

Walau bagaimanapun, memandangkan *nature of work* golongan ini amat berbeza daripada pekerja sektor formal yang biasa, pemakaian undang-undang buruh hendaklah tidak menjejaskan fleksibiliti bagi pekerja dan syarikat dalam *gig economy*. Dari aspek keselamatan sosial, golongan ini adalah dilindungi di bawah Akta Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri 2017 [Akta 789].

(b) Memandangkan kesukaran memastikan wujudnya elemen “*contract of service*” dalam pekerjaan *gig economy*, peruntukan-peruntukan Akta Kerja 1955 semasa tidak begitu sesuai digunakan dalam mengawal selia pekerjaan mereka. Kerajaan juga tidak bercadang untuk meminda Akta Kerja 1955 bagi menyesuaikan dengan kaedah pekerjaan *gig economy*.

Sehubungan itu, Kerajaan juga melihat kemungkinan untuk mewujudkan satu undang-undang khusus bagi mengawal selia pekerja *gig economy* ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TAN SRI NOH BIN HAJI OMAR
[TANJONG KARANG]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 [RABU]

SOALAN

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah status perkembangan penelitian cadangan Kementerian untuk memperkenalkan **skim baucar subsidi sewa kediaman** untuk orang muda bagi membantu meringankan beban kos sara hidup mereka dan bagaimanakah ianya akan dilaksanakan kelak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) melalui Jabatan Perumahan Negara (JPN) sedang meneliti cadangan untuk memperkenalkan Skim Baucar Sewa Rumah atau Rental Voucher sebagai salah satu inisiatif Kerajaan bagi membantu meringankan beban sara hidup rakyat termasuk golongan muda dalam menanggung kos sewa rumah yang tinggi dalam pasaran sewa rumah kediaman.

2. Cadangan Skim Baucar Sewa yang sedang dikaji ini untuk kumpulan sasaran **B40 (B2, B3 dan B4)** iaitu isi rumah yang berpendapatan **RM2,500 hingga RM4,849** sebulan yang tidak mendapat kemudahan menyewa di perumahan awam seperti Projek Perumahan Rakyat (PPR) atau mana-mana rumah bersubsidi Kerajaan yang lain. Kadar bantuan sewa boleh diberi sehingga maksimum RM400 sebulan selama setahun untuk satu isi rumah. Berdasarkan anggaran untuk 10,000 isi rumah, bantuan kadar sewa ini memberi implikasi kewangan kepada Kerajaan sebanyak RM48 juta setahun. Skim ini boleh dilaksanakan bermula pada tahun 2021 tertakluk kepada kelulusan peruntukan dalam Bajet 2021 dan kedudukan kewangan semasa Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : YB TUAN SANISVARA NETHAJI RAYER A/L
RAJAJI (JELUTONG)**

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN SANISVARA NETHAJI RAYER A/L RAJAJI [JELUTONG] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan adakah Kerajaan berhasrat untuk melaksanakan projek pembinaan kuarters baru untuk anggota-anggota Balai Polis Jelutong di Jelutong, Pulau Pinang dan menaik taraf semua kuarters anggota polis di seluruh negara.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Kementerian Dalam Negeri (KDN) dan Polis DiRaja Malaysia (PDRM) telah diluluskan sejumlah peruntukan pembangunan oleh Unit Perancang Ekonomi (EPU), Jabatan Perdana Menteri (JPM) untuk kerja-kerja pembaikan kuarters PDRM di seluruh Malaysia bagi pelaksanaan pada Tahun 2019-2020, *Rolling Plan* Keempat (RP4), Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11).

Bagi tujuan pembangunan infrastruktur dan menaiktaraf bangunan premis, pihak PDRM telah menyenaraikan cadangan pembinaan Balai Polis Jelutong yang baharu dalam Pelan Strategik Polis DiRaja Malaysia (PSPDRM) Lima Tahun. Namun pembangunan semula di tapak sedia ada tidak dapat dilaksanakan kerana kawasannya yang terlalu kecil berbanding keperluan sebenar. Berdasarkan Garis Panduan dan Peraturan bagi Perancangan Bangunan Edisi Tahun 2015, Jawatankuasa Standard dan Kos, Unit Perancang Ekonomi telah menetapkan keluasan tapak yang diperlukan bagi pembinaan sesebuah Balai Polis baharu adalah lima (5) ekar sehingga sepuluh (10) ekar. Kerajaan Negeri diminta membantu Kementerian mengenalpasti tapak yang bersesuaian untuk tujuan pembinaan Balai yang baharu.

**MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATO' MOHD. NIZAR BIN HAJI ZAKARIA
[PARIT]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

Minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan apakah langkah- langkah yang boleh diambil untuk mempertingkatkan jumlah dividen yang boleh diberi kepada para peserta Tanam Semula Berkelompok (TSK) yang dikelolakan oleh FELCRA.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Bahawa peranan utama FELCRA Berhad adalah menyatu, memulih dan memajukan tanah-tanah terbiar sama ada milik individu atau milik Kerajaan Negeri (yang kemudiannya diserahkan kepada peserta), yang dimajukan dengan komoditi sawit, getah dan padi.

Pembayaran dividen bergantung kepada harga pasaran komoditi, produktiviti ladang, kos operasi ladang, termasuk bayaran caj Pengurusan FELCRA dan jumlah bayaran balik hutang.

FELCRA Berhad telah mengambil langkah-langkah bagi meningkatkan produktiviti ladang sawit melalui operasi ladang dan bukan ladang. Di antaranya adalah mengaplikasikan penggunaan mekanisasi di ladang, memperkukuhkan aplikasi sistem maklumat, melaksanakan amalan pengurusan air yang baik serta kaedah penuaian yang berkesan.

NO. SOALAN : 17

Langkah-langkah berkaitan operasi ladang dibahagikan kepada tiga perkara:

- a) Pemantauan ladang yang berkesan dilaksanakan bagi semua ladang-ladang;
- b) Penggunaan drone dan pemetaan UAV (*unmanned aerial vehicle*) digunakan bagi mendapatkan gambaran keseluruhan ladang sawit; dan
- c) Perbekalan input pertanian ladang terutamanya baja dibuat mengikut jadual yang telah dipersetujui oleh Pengurusan dan pembekal.

Langkah-langkah berkaitan operasi bukan ladang pula dibahagikan kepada dua (2) perkara:

- a) FELCRA sedang memperhebatkan penyusunan semula gerakan koperasi peserta supaya dapat memberikan impak sosio ekonomi yang lebih kukuh seperti menyediakan peluang-peluang pekerjaan kepada generasi kedua sama ada dalam bidang kerja-kerja ladang mahupun di bidang pengurusan koperasi itu sendiri.
- b) Seramai 953 usahawan peserta telah menerima bimbingan daripada FELCRA di dalam enam (6) bidang utama iaitu perkhidmatan, akuakultur, tanaman, ternakan, makanan dan minuman, dan pembuatan. Anggaran pendapatan bulanan mereka adalah sekitar RM1,000.00 hingga RM1,500.00.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' NGEH KOO HAM [BERUAS]

TARIKH : 29 JULAIN 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' NGEH KOO HAM [BERUAS] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA** menyatakan syarikat-syarikat yang dibenarkan untuk mengimport gula dan adakah Kementerian berhasrat membenarkan gula diimport secara bebas supaya harga gula di Malaysia lebih mencerminkan harga pasaran dunia.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, pada masa ini Kerajaan masih mengawal kemasukan gula import melalui pengeluaran permit import (AP) bagi tujuan mengimbangi pengeluaran gula tempatan di samping membantu industri F&B mengurangkan kos bahan mentah semasa harga gula di pasaran dunia adalah tinggi.

Permohonan AP import gula adalah terbuka sepanjang tahun dan bebas dipohon oleh mana-mana syarikat berdaftar tertakluk kepada dokumen sokongan yang lengkap. Sehingga setakat 30 Jun 2020, sebanyak 1004 permit mengimport pelbagai jenis gula telah diluluskan dengan kuantiti gula sebanyak 920,476 MT.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN RUBIAH BINTI HAJI WANG
[KOTA SAMARAHAN]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 [RABU]

SOALAN

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan status terkini :-

- a) pembinaan Balai Bomba baru bagi daerah Asajaya, Bahagian Samarahan; dan
- b) pelaksanaan Program Perumahan Rakyat dan Perumahan Penjawat Awam Malaysia (PPAM) di Sarawak khususnya di Kota Samarahan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

JAWAPAN (A) :

1. Untuk makluman Yang Berhormat, projek Balai Bomba dan Penyelamat Asajaya, Kota Samarahan telah diluluskan dalam RMKe-11 *Rolling Plan* Keempat (RP4) Tahun 2019 dengan kos projek berjumlah RM7.95 juta. Projek tersebut telah dimulakan pada 25 November 2019 dan dijangka siap pada 24 Mei 2021.

2. Status terkini pembinaan adalah mengikut jadual iaitu 6% kemajuan sebenar di tapak. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) melalui Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia (JBPM) juga telah mengambil langkah proaktif dengan membina sebuah balai bomba sementara di kawasan Asajaya dengan kerjasama Pejabat Daerah Asajaya. Balai bomba sementara ini telah siap dibina pada 1 Jun 2019 dengan kekuatan 25 orang anggota. Balai bomba sementara ini dilengkapi sebuah jentera *Fire Rescue Tender* dan sebuah bot berserta enjin 15 *horse power* bagi tujuan penyelamatan di air.

3. KPKT akan meneruskan pemantauan projek pembinaan Balai Bomba dan Penyelamat Asajaya agar dapat disiapkan dalam tempoh yang ditetapkan bagi membolehkan masyarakat setempat menerima perkhidmatan kebombaian yang lebih cepat dan berkualiti.

JAWAPAN (B) :

4. Untuk makluman Yang Berhormat, bagi **Program Perumahan Rakyat (PPR)** di Negeri Sarawak sehingga 30 Jun 2020, sebanyak 8 projek yang melibatkan jumlah keseluruhan 4,140 unit telah siap dibina termasuk 1 projek di Samarahan seperti berikut:

BIL.	LOKASI	BILANGAN UNIT	STATUS
1.	PPR Sri Wangi, Kuching	200	Siap
2.	PPR Bt. 5, Kuching	816	Siap
3.	PPR Batu Gong, Siburan	500	Siap
4.	PPR Seduan, Sibuan	500	Siap
5.	PPR Kemena, Bintulu	1,000	Siap
6.	PPR Lambir, Miri	505	Siap
7.	PPR Samarahan	180	Siap
8.	PPR Sg. Tengah, Kuching	439	Siap
	JUMLAH	4,140	

5. Selain 8 projek PPR tersebut, terdapat 3 lagi projek PPR **dalam status pembinaan** di lokasi-lokasi lain di Sarawak dengan jumlah unit sebanyak 1,112 seperti berikut:

BIL	LOKASI	BILANGAN UNIT	STATUS
1.	PPR Petra Jaya	208	Dalam Pembinaan (87%)
2.	PPR Landeh	443	Dalam Pembinaan (60.4%)
3.	PPR Seduan	461	Dalam Pembinaan (2.59%)
	JUMLAH	1,112	

6. Bagi **Perumahan Penjawat Awam Malaysia (PPAM)**, terdapat 1 projek di kawasan Kota Samarahan, dengan pembangunan sebanyak 300 unit apartmen yang dijangka siap pada Mac 2021 seperti butiran berikut:

BIL.	JENIS UNIT	SAIZ (KPS)	BILANGAN UNIT	HARGA (RM)	STATUS
1.	Apartmen Jenis A	1,150	46	297,850.00	Dalam Pembinaan (79%)
2.	Apartmen Jenis B	1,000	202	259,000.00	
3.	Apartmen Jenis C	850	52	198,900.00	
JUMLAH			300		

7. Selain 1 projek PPAM di Kota Samarahan, terdapat 6 lagi projek PPAM di lokasi-lokasi lain di Sarawak dengan jumlah unit sebanyak 1,493 seperti berikut:

BIL	LOKASI	BILANGAN UNIT	STATUS
1.	Muara Tuang	340	Siap
2.	Miri (Eastwood Valley)	204	Siap
3.	Sibu	219	Dalam Pembinaan (44%)
4.	Tabuan Jaya	192	Dalam Pembinaan (36%)
5.	Matang	198	Kelulusan Pelan Bangunan
6.	Miri (Jalan Pujut)	340	Perancangan
JUMLAH		1,493	

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB TUAN FONG KUI LUN (BUKIT BINTANG)

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN FONG KUI LUN [BUKIT BINTANG] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan kedudukan pendatang asing tanpa izin yang berjaya dikesan semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan akibat penularan pandemik COVID-19, dari segi bilangan yang telah dan sedang di usaha untuk dihantar balik ke negara asal, bilangan yang masih berada dalam depoh Tahanan imigresen atas pelbagai sebab serta bilangan yang masih bebas.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) telah dikuatkuasakan bermula pada 18 Mac 2020 bagi membendung penularan wabak Covid-19 di seluruh negara. Bagi tempoh pelaksanaan PKP tersebut, jumlah tahanan warga asing di 14 buah Depot Tahanan Imigresen di seluruh negara yang direkodkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) pada 2 Julai 2020 adalah seramai 15,281 orang.

NO. SOALAN : 20

Pecahan tahanan tersebut mengikut warganegara adalah seperti berikut :

Bil.	Warganegara	Jumlah (orang)
1.	Indonesia	4,906
2.	Myanmar	3,802
3.	Bangladesh	2,475
4.	India	1,248
5.	China	618
6.	Vietnam	472
7.	Thailand	312
8.	Filipina	303
9.	Nepal	265
10.	Pakistan	261
11.	Kemboja	227
12.	Nigeria	133
13.	Lain-lain	259

Manakala bagi tempoh pelaksanaan PKP tersebut, jumlah penghantaran pulang tahanan yang berada di Depot Tahanan Imigresen adalah seramai 5,951 orang.

Pecahan tahanan yang dihantar pulang mengikut warganegara adalah seperti berikut :

Bil.	Warganegara	Jumlah (orang)
1.	Indonesia	4,110
2.	Thailand	637
3.	Myanmar	391
4.	Pakistan	380
5.	Bangladesh	279
6.	China	73
7.	India	26
8.	Sri Lanka	11
9.	Lain-lain	44

**DEWAN RAKYAT
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2020)**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI ABDUL AZEEZ BIN ABDUL RAHIM
[BALING]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI ABDUL AZEEZ BIN ABDUL RAHIM [BALING] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan jumlah terkini kakitangan Kementerian yang berstatus kontrak dan sambilan dan apakah jaminan Kementerian terhadap status kakitangan ini selepas pandemik COVID-19 ini berakhir.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Kementerian Alam Sekitar dan Air merupakan sebuah Kementerian yang baharu ditubuhkan pada 10 Mac 2020. Sehingga 28 Julai 2020, terdapat seramai 16 orang kakitangan berstatus kontrak dan sambilan yang telah dilantik oleh Kementerian sebelum ini meneruskan perkhidmatan mereka di Kementerian Alam Sekitar dan Air.
2. Kakitangan berstatus kontrak dan sambilan diambil adalah berdasarkan keperluan perkhidmatan dan tidak akan ditamatkan sekiranya masih diperlukan kementerian.

Sekian. Terima kasih.

**DEWAN RAKYAT
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2020)**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU]

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU] minta **MENTERI ALAM
SEKITAR DAN AIR** menyatakan :-

(a) apakah Kementerian mempunyai rancangan untuk memperuntukkan dana kepada Jabatan Pengairan dan Saliran Bintulu bagi menjalankan kerja pendalaman Sungai Kemena memandangkan sungai tersebut semakin cetek akibat mendapan yang semakin serius; dan

(b) apakah jumlah peruntukan yang diperuntukkan kepada negeri Sarawak terutamanya Bintulu bagi pembersihan sungai-sungai dari semasa ke semasa memandangkan Sarawak mempunyai banyak sungai yang masih diguna pakai rakyat tempatan dalam kehidupan harian.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Buat masa ini, tiada peruntukan khusus bagi kerja-kerja mendalamkan Sungai Kemena. Walau bagaimanapun, Kementerian akan mengkaji keperluan penyaluran peruntukan bagi sungai berkenaan dalam RMKe-12.

2. Bagi kawasan Bintulu, kerja-kerja pengorekan sungai bagi mengurangkan risiko banjir termasuk kerja-kerja pembersihan sungai telah dilaksanakan pada tahun 2018 hingga 2020 melibatkan peruntukan sebanyak RM675 ribu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : YB TUAN RAMLI BIN DATO' MOHD NOR
(CAMERON HIGHLANDS)**

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN RAMLI BIN DATO' MOHD NOR [CAMERON HIGHLANDS] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan berapa statistik kes sindiket penjualan kad pengenalan palsu sehingga Disember 2019 berbanding dengan tahun sebelumnya dan adakah Kerajaan bercadang untuk meminda Akta Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran (Pindaan) 2010 supaya kes penjualan kad pengenalan palsu ini dapat dihapuskan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Berdasarkan rekod operasi yang dijalankan oleh Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) pada tahun 2018 hingga 31 Disember 2019 bagi kes penyalahgunaan dokumen pengenalan diri sama ada menggunakan Kad Pengenalan milik orang lain atau memiliki Kad Pengenalan palsu, sebanyak 248 orang telah berjaya ditangkap dan dituduh di bawah Peraturan 25(1)(e) Peraturan-Peraturan Pendaftaran Negara 1990.

Perincian jumlah tangkapan berkenaan mengikut tahun adalah seperti mana berikut:

- a. Tahun 2018: 133 orang; dan
- b. Tahun 2019: 115 orang.

NO. SOALAN : 23

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan Akta Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran (ATIPSOM) 2007, takrifan pemerdagangan orang merujuk kepada elemen eksploitasi termasuk segala perbuatan yang melibatkan pemerolehan atau pengekalan tenaga kerja atau perkhidmatan seseorang melalui paksaan, dan termasuklah perbuatan merekrut, mengangkut, memindahkan, melindungi, menyediakan atau menerima seseorang.

Eksplorasi termasuklah segala bentuk eksploitasi seks, kerja atau perkhidmatan paksa, perhambaan atau amalan yang menyerupai perhambaan, pengabdian, apa-apa aktiviti yang menyalahi undang - undang atau pemindahan organ manusia. Justeru itu, buat masa ini tiada keperluan untuk meminda Akta ATIPSOM 2007 kerana terdapat peruntukan khusus bagi kesalahan berkenaan yang boleh disiasat dan dituduh di bawah Seksyen 18 atau 26E Akta ini jika kesalahan tersebut dilakukan bagi tujuan pemerdagangan orang atau penyeludupan migran.

Kementerian Dalam Negeri (KDN) dan JPN sentiasa komited dalam usaha memburu pengguna dan ejen pemalsuan dokumen pengenalan diri dengan menjalankan operasi penguatkuasaan di seluruh Negara di samping kerjasama serta perkongsian maklumat di antara lain-lain agensi penguatkuasaan dalam membendung masalah berkenaan.

Sejajar dengan usaha Kerajaan dalam membendung masalah berkenaan, Kementerian ingin menasihatkan mana-mana individu atau institusi yang meragui ketulenan dokumen pengenalan diri untuk merujuk terus kepada KDN atau JPN bagi tujuan semakan data dan pemeriksaan fizikal dokumen.

**DEWAN RAKYAT
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2020)**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN AHMAD BIN HASSAN [PAPAR]

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

Tuan Ahmad Bin Hassan [Papar] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh Kementerian untuk kawasan Kawang, Papar, Sabah yang selalu mengalami banjir kilat dan bilakah kelulusan peruntukan untuk projek parit di kampung Kawang ini dapat diluluskan dan bilakah Kementerian akan dapat membina penghalang sebagai langkah menghalang tebing-tebing sungai daripada runtuh.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Sebahagian insiden banjir kilat di kawasan Papar adalah berpunca daripada tumbuhan pada tebing-tebing sungai. Bagi membantu Kerajaan Negeri menangani masalah ini, Kementerian telah menyalurkan peruntukan kepada Jabatan Pengairan dan Saliran Sabah (JPS) berjumlah RM351,490 pada Mei 2020 untuk pelaksanaan projek-projek kecil berkaitan pembersihan sungai di kawasan Kawang. Projek-projek ini dijangka siap pada bulan Ogos 2020.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB TUAN LIM LIP ENG (KEPONG)

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN LIM LIP ENG [KEPONG] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan status siasatan semula kes kematian mendiang Teoh Beng Hock dan Tindakan lanjutnya.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, pihak PDRM telah membuka kembali Kertas Siasatan berhubung kes kematian Teoh Beng Hock yang ditemui mati pada 16 Julai 2009. Siasatan telah dibuka semula dibawah Seksyen 342 Kanun Keseksaan (Kurungan Salah).

Kertas siasatan telah dirujuk ke Pejabat Peguam Negara pada 24 Februari 2020 dan pihak PDRM diminta untuk meneruskan siasatan dan mengemukakan kembali kertas siasatan ke pejabat Peguam Negara setelah siasatan lengkap dijalankan.

**DEWAN RAKYAT
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2020)**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK]

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan langkah-langkah jangka pendek dan jangka panjang yang telah diambil oleh pihak Kementerian untuk mengatasi masalah Air Tidak Berhasil (*Non Revenue Water*), NRW yang dialami oleh perkhidmatan air di setiap negeri di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Penyelesaian kepada masalah NRW memerlukan pendekatan yang menyeluruh serta peruntukan yang besar. Antara langkah-langkah yang diambil termasuk:

- (i) peruntukan sebanyak RM1.907 bilion di bawah RMKe-11 bagi pelaksanaan Program NRW Kebangsaan Pendekatan 1 dan Pendekatan 2;
- (ii) pembiayaan modal (CAPEX) oleh Pengurusan Aset Air Bhd. (PAAB) bagi negeri-negeri yang telah memuktamadkan penstrukturan semula industri bekalan air berjumlah RM1.7 bilion di bawah *Operating Period 3 (OP3)*;

NO. SOALAN : 26

- (iii) pemantapan kawal selia oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN) dari segi penetapan Petunjuk Prestasi Utama (KPI), pengauditan operasi, penguatkuasaan ke atas kes kecurian air, pengawalan kualiti bahan dan produk mematuhi standard yang diiktiraf, berkualiti dan berdaftar dengan SPAN; dan
- (iv) jalinan kerjasama antara SPAN dan Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) dan Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK) dalam meningkatkan kompetensi tenaga kerja sektor air selaras dengan kehendak Seksyen 49, Akta Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (Akta 655).

Sekian. Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI BUNG MOKTAR B. RADIN
(KINABATANGAN)**

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

DATO' SRI BUNG MOKTAR BIN RADIN [KINABATANGAN] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah langkah-langkah yang telah dan akan diambil dalam membendung kebanjiran pendatang asing tanpa izin (PATI) dalam negara. Apakah kaedah yang akan dilaksanakan agar PATI yang telah dihantar pulang ke negara asal tidak menyeludup masuk semula.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Dalam Negeri (KDN) melalui Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) sentiasa komited dalam memastikan keselamatan negara diutamakan dengan melaksanakan operasi penguatkuasaan bersepadu secara berterusan di lokasi-lokasi yang dikenalpasti menjadi tumpuan (*hot spot*) warga asing serta tindakan pencegahan bagi mengelakkan kehadiran PATI di negara ini.

Operasi penguatkuasaan tersebut dilaksanakan dengan kerjasama agensi penguatkuasa lain terutamanya Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan

NO. SOALAN : 27

Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) di lokasi-lokasi yang dikenal pasti menjadi tumpuan warganegara asing. JIM juga turut melibatkan Kerajaan Negeri melalui Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung (JPKK) serta persatuan penduduk dalam menyalurkan maklumat keberadaan PATI dalam menangani masalah PATI secara holistik.

Sebagai langkah memperkukuh tadbir urus dan menambah baik sistem kerja penguatkuasaan sedia ada, KDN sedang memperhalusi pelan strategik penguatkuasaan PATI yang lebih komprehensif dan menyeluruh.

Pelan Holistik Penguatkuasaan PATI yang akan dilaksanakan dalam tempoh lima (5) tahun ini merupakan strategi penguatkuasaan yang komprehensif untuk mengatasi permasalahan banjir PATI di negara ini dengan melibatkan kerjasama secara strategik di antara pelbagai Kementerian dan Agensi. Objektif pelan ini adalah mewujudkan satu ekosistem yang tidak selesa kepada PATI dalam meneruskan kehidupan seharian mereka melalui pendekatan mendaya upaya agensi penguat kuasa dan kawal selia sedia ada termasuk meningkatkan kerjasama strategik dan kesedaran masyarakat setempat.

Pelan Holistik Penguatkuasaan PATI ini menggariskan lima (5) strategi atau fokus utama iaitu:-

- (i) **Strategi Perundangan dan Dasar Penguatkuasaan PATI** yang menggariskan pelan pelaksanaan penggubalan undang-undang dan penyelarasan dasar berkaitan penguatkuasaan PATI;
- (ii) **Strategi Kawalan Sempadan dan Pintu Masuk** yang menggariskan pelan pelaksanaan pemantauan kawalan keselamatan di sempadan dan pintu masuk negara;
- (iii) **Strategi Pengurusan Pekerja Asing** yang menggariskan pelan penyelarasan dasar berkaitan pekerja asing;

NO. SOALAN : 27

- (iv) **Strategi Operasi Penguatkuasaan PATI** yang menggariskan pelan pelaksanaan berkaitan operasi penguatkuasaan membanteras PATI di seluruh negara; dan
- (v) **Strategi Media dan Publisiti** yang menggariskan pelan pelaporan media, publisiti dan program kesedaran berkaitan PATI.

Strategi-strategi yang digariskan dalam Pelan Holistik Penguatkuasaan PATI ini berlunaskan bidang-bidang fokus yang dikenal pasti bersesuaian dengan peranan agensi-agensi yang terlibat dan dibangunkan bagi memberikan impak signifikan ke arah peningkatan imej penyampaian perkhidmatan awam terutamanya pasukan penguatkuasaan.

Kemasukan PATI ke negara ini berpunca daripada beberapa faktor yang dikenalpasti, antaranya adalah seperti berikut:

- (i) kestabilan ekonomi negara yang menarik PATI untuk mendapatkan peluang pekerjaan di Malaysia;
- (ii) kestabilan politik negara yang memberikan impak kepada keharmonian dan kemakmuran negara seterusnya mewujudkan ekosistem kehidupan yang kondusif bagi masyarakat tempatan dan warga asing; dan
- (iii) kecenderungan warga asing untuk tinggal melebihi tempoh masa yang dibenarkan berdasarkan syarat-syarat pas atau permit dan menyalahgunakan pas bagi tujuan yang berkepentingan.

NO. SOALAN : 27

Selain itu, KDN melalui JIM juga mengambil langkah berikut sebagai mekanisme untuk mengekang kemasukan warga asing yang berisiko ke negara ini, iaitu:

- (i) Proses tapisan awal melalui pengeluaran visa di kedutaan/ pejabat perwakilan Malaysia di luar negara, di mana tapisan akan dibuat untuk mengenal pasti sama ada warga asing berkenaan telah dimasukkan dalam senarai syak (SL) Jabatan. Sekiranya nama mereka tersenarai dalam senarai syak, warganegara asing ini tidak akan dikeluarkan dengan visa untuk masuk ke Malaysia;
- (ii) Kawalan dan pemeriksaan keselamatan di pintu-pintu masuk negara meliputi pemeriksaan dokumen perjalanan dan latar belakang warga asing berisiko melalui sistem berpangkalan data yang berintegrasi dengan pelbagai agensi penguatkuasaan seperti semakan senarai syak (SL) Jabatan dan pengambilan data cap jari biometrik dan semakan butiran biodata serta dokumen perjalanan melalui *Stolen and Lost Travel Document System* (SLTD) yang dibangunkan oleh INTERPOL; dan
- (iii) Semakan ketulenan identiti warga asing di pintu masuk negara melalui Sistem Pangkalan Data (Biometrik) Warga Asing dan Sistem Sekuriti Nasional (NERS) dengan membuat proses pengecaman terhadap data biometrik yang telah direkodkan sebagai senarai syak (SL) Jabatan.

Manakala bagi kawalan sempadan maritim, darat dan udara, Kerajaan telah menubuhkan Pasukan Petugas iaitu *National Task Force* (NTF) yang diketuai oleh Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dengan kerjasama pelbagai agensi lain termasuklah PDRM, APMM dan JIM.

NTF bertanggungjawab melaksanakan Ops Benteng sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) bertujuan bagi menghalang kemasukan PATI di sempadan negara termasuk melalui laluan yang tidak diwartakan (lorong tikus).

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN KHALID BIN ABD SAMAD [SHAH ALAM]

TARIKH : 29 JULAI 2020 [RABU]

SOALAN

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan status masalah kerosakan struktur rumah (*defect*) yang dihadapi pemilik/penduduk PPAM Melinjau, Presint 11, Putrajaya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, kerosakan yang dialami oleh pemilik/penduduk Perumahan Penjawat Awam Malaysia (PPAM) Melinjau, Putrajaya adalah dari aspek kemas dan tidak melibatkan kerosakan struktur. Sehingga Julai 2020, daripada jumlah keseluruhan 650 unit yang telah habis dijual, sebanyak 602 pemilik unit telah menyerahkan notis kerosakan (*defect*). Status pembaikan mengikut bilangan unit adalah seperti berikut:

SERAHAN NOTIS <i>DEFECT</i>	SELESAI	DALAM TINDAKAN	BELUM MULA
602	488	82	32

2. Sebagai maklumat tambahan, kategori aduan *defect* di dalam unit yang dilaporkan adalah:

- a) Kemas pemasangan jubin;
- b) Kemas permukaan dinding (lepaan/cat);
- c) Kemas pemasangan tingkap/pintu; dan
- d) Kerja-kerja mekanikal/elektrikal (M&E).

3. Untuk makluman Yang Berhormat juga, kerja-kerja pembaikan ini dipantau oleh Perbadanan Putrajaya (PPj) dan Kementerian ini bertindak sebagai pemudah cara bagi penduduk, pemaju dan PPj agar semua aduan kerosakan dapat diperbaiki dengan segera dan teratur.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : **LISAN**
DARIPADA : **TUAN WONG KAH WOH [IPOH TIMUR]**
TARIKH : **29 JULAI 2020 [RABU]**

SOALAN

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah status projek **pembinaan semula Pasar Pasir Pinji** dan sumber peruntukan yang terbabit.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, permohonan untuk pembinaan semula Pasar Pasir Pinji, Ipoh dengan anggaran kos RM13 juta telah dikemukakan kepada Unit Perancangan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (EPU, JPM) pada 21 Mei 2020. Projek ini dicadangkan untuk dilaksanakan di bawah *Rolling Plan* Pertama Tahun 2021 (RP1 2021) Rancangan Malaysia ke-12 tertakluk kepada kelulusan EPU, JPM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : YB TUAN STEVEN CHOONG SHIAU YOON
(TEBRAU)**

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN STEVEN CHOONG SHIAU YOON [TEBRAU] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan pelan holistik untuk memerangi masalah banjir pendatang asing tanpa izin di negara ini. Apakah faktor utama yang membolehkan pendatang tanpa izin boleh masuk dan bertapak di negara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Dalam Negeri (KDN) melalui Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) sentiasa komited dalam memastikan keselamatan negara diutamakan dengan melaksanakan operasi penguatkuasaan bersepadu secara berterusan di lokasi-lokasi yang dikenalpasti menjadi tumpuan (*hot spot*) warga asing serta tindakan pencegahan bagi mengelakkan kehadiran PATI di negara ini.

Operasi penguatkuasaan tersebut dilaksanakan dengan kerjasama agensi penguatkuasa lain terutamanya Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) di lokasi-lokasi yang dikenal pasti menjadi tumpuan warganegara asing. JIM juga turut melibatkan

NO. SOALAN : 30

Kerajaan Negeri melalui Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung (JPKK) serta persatuan penduduk dalam menyalurkan maklumat keberadaan PATI dalam menangani masalah PATI secara holistik.

Sebagai langkah memperkukuh tadbir urus dan menambah baik sistem kerja penguatkuasaan sedia ada, KDN sedang memperhalusi pelan strategik penguatkuasaan PATI yang lebih komprehensif dan menyeluruh.

Pelan Holistik Penguatkuasaan PATI yang akan dilaksanakan dalam tempoh lima (5) tahun ini merupakan strategi penguatkuasaan yang komprehensif untuk mengatasi permasalahan banjir PATI di negara ini dengan melibatkan kerjasama secara strategik di antara pelbagai Kementerian dan Agensi. Objektif pelan ini adalah mewujudkan satu ekosistem yang tidak selesa kepada PATI dalam meneruskan kehidupan seharian mereka melalui pendekatan mendaya upaya agensi penguat kuasa dan kawal selia sedia ada termasuk meningkatkan kerjasama strategik dan kesedaran masyarakat setempat.

Pelan Holistik Penguatkuasaan PATI ini menggariskan lima (5) strategi atau fokus utama iaitu:-

- (i) **Strategi Perundangan dan Dasar Penguatkuasaan PATI** yang menggariskan pelan pelaksanaan penggubalan undang-undang dan penyelarasan dasar berkaitan penguatkuasaan PATI;
- (ii) **Strategi Kawalan Sempadan dan Pintu Masuk** yang menggariskan pelan pelaksanaan pemantauan kawalan keselamatan di sempadan dan pintu masuk negara;
- (iii) **Strategi Pengurusan Pekerja Asing** yang menggariskan pelan penyelarasan dasar berkaitan pekerja asing;

- (iv) **Strategi Operasi Penguatkuasaan PATI** yang menggariskan pelan pelaksanaan berkaitan operasi penguatkuasaan membanteras PATI di seluruh negara; dan
- (v) **Strategi Media dan Publisiti** yang menggariskan pelan pelaporan media, publisiti dan program kesedaran berkaitan PATI.

Strategi-strategi yang digariskan dalam Pelan Holistik Penguatkuasaan PATI ini berlunaskan bidang-bidang fokus yang dikenal pasti bersesuaian dengan peranan agensi-agensi yang terlibat dan dibangunkan bagi memberikan impak signifikan ke arah peningkatan imej penyampaian perkhidmatan awam terutamanya pasukan penguatkuasaan.

Kemasukan PATI ke negara ini berpunca daripada beberapa faktor yang dikenalpasti, antaranya adalah seperti berikut:

- (i) kestabilan ekonomi negara yang menarik PATI untuk mendapatkan peluang pekerjaan di Malaysia;
- (ii) kestabilan politik negara yang memberikan impak kepada keharmonian dan kemakmuran negara seterusnya mewujudkan ekosistem kehidupan yang kondusif bagi masyarakat tempatan dan warga asing; dan
- (iii) kecenderungan warga asing untuk tinggal melebihi tempoh masa yang dibenarkan berdasarkan syarat-syarat pas atau permit dan menyalahgunakan pas bagi tujuan yang berkepentingan.

Selain itu, KDN melalui JIM juga mengambil langkah berikut sebagai mekanisme untuk mengekang kemasukan warga asing yang berisiko ke negara ini, iaitu:

- (i) Proses tapisan awal melalui pengeluaran visa di kedutaan/ pejabat perwakilan Malaysia di luar negara, di mana tapisan akan

NO. SOALAN : 30

dibuat untuk mengenal pasti sama ada warga asing berkenaan telah dimasukkan dalam senarai syak (SL) Jabatan. Sekiranya nama mereka tersenarai dalam senarai syak, warganegara asing ini tidak akan dikeluarkan dengan visa untuk masuk ke Malaysia;

- (ii) Kawalan dan pemeriksaan keselamatan di pintu-pintu masuk negara meliputi pemeriksaan dokumen perjalanan dan latar belakang warga asing berisiko melalui sistem berpangkalan data yang berintegrasi dengan pelbagai agensi penguatkuasaan seperti semakan senarai syak (SL) Jabatan dan pengambilan data cap jari biometrik dan semakan butiran biodata serta dokumen perjalanan melalui *Stolen and Lost Travel Document System* (SLTD) yang dibangunkan oleh INTERPOL; dan
- (iii) Semakan ketulenan identiti warga asing di pintu masuk negara melalui Sistem Pangkalan Data (Biometrik) Warga Asing dan Sistem Sekuriti Nasional (NERS) dengan membuat proses pengecaman terhadap data biometrik yang telah direkodkan sebagai senarai syak (SL) Jabatan.

Manakala bagi kawalan sempadan maritim, darat dan udara, Kerajaan telah menubuhkan Pasukan Petugas iaitu *National Task Force* (NTF) yang diketuai oleh Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dengan kerjasama pelbagai agensi lain termasuklah PDRM, APMM dan JIM.

NTF bertanggungjawab melaksanakan Ops Benteng sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) bertujuan bagi menghalang kemasukan PATI di sempadan negara termasuk melalui laluan yang tidak diwartakan (lorong tikus).

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WILSON UGAK ANAK KUMBONG
[HULU RAJANG]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

DATUK WILSON UGAK ANAK KUMBONG [HULU RAJANG] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA** menyatakan sekiranya pihak Kementerian bercadang untuk membina dua buah stesen minyak di Pekan Kapit dan sekiranya ada, bila pembinaan stesen-stesen minyak tersebut akan dilaksanakan. Mohon Kementerian juga sertakan senarai syarikat yang membekal barang ke luar bandar bagi kawasan Hulu Rajang.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

Pada masa ini, terdapat sebanyak dua (2) buah stesen minyak yang sedang beroperasi di Pekan Kapit, Sarawak iaitu stesen minyak jenama Petronas, Chop Tan Bian Seng dan stesen minyak Tan Bian Seng Sdn Bhd di bawah kategori *Unbranded Mini Station* (UMS).

Di bawah Program Penyeragaman Harga, sebanyak 15 buah syarikat telah dilantik sebagai *transporter* bagi kawasan Hulu Rajang. Jenis barangan kawalan yang dibekalkan di bawah program tersebut adalah seperti berikut:

- i. barang perlu (beras, gula putih, minyak masak paket 1kg dan tepung gandum kegunaan am);
- ii. gas petroleum cecair (LPG) 14kg; dan
- iii. Petrol RON95 dan diesel secara *Community Drumming*.

MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN LARRY SOON @ LARRY SNG WEI
SHIEN [JULAU]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan status terkini pelaksanaan program pembangunan sosioekonomi untuk daerah Pakan yang telah dikenal pasti Kementerian sebagai daerah termiskin di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman yang berhormat, Kementerian Pembangunan Luar Bandar memainkan peranan yang penting dalam pembangunan kawasan luar bandar termasuk di negeri Sabah dan Sarawak. Kementerian masih lagi memberi fokus kepada penyediaan infrastruktur luar bandar di Sarawak seperti projek Jalan Luar Bandar, Bekalan Air dan Elektrik Luar Bandar, Jalan Perhubungan Desa serta pembinaan Projek Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT).

Kementerian juga bertanggungjawab dalam pelaksanaan program-program pembangunan ekonomi luar bandar seperti pembangunan usahawan, Program Latihan Kemahiran dan Kerjaya (PLKK) dan Program Peningkatan Pendapatan (PPP).

Bagi daerah Pakan, di bawah RMKe-11, terdapat projek Jalan Luar Bandar (JALB) sepanjang 10 kilometer melibatkan kos keseluruhan RM55 juta. Selain itu, dua projek di bawah Program Ameniti Sosial (PAMS) berjumlah RM430,000 akan dilaksanakan untuk tahun 2020 melibatkan menaik taraf dua jambatan. Terdapat 14 projek di bawah Jalan Perhubungan Desa (JPD) dengan kos keseluruhan RM600 juta akan dilaksanakan untuk tahun 2020. Sejumlah 57 unit rumah PPRT akan dibina dan dibaik pulih melibatkan kos RM1.49 juta bagi tahun 2020.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB PUAN ALICE LAU KIONG YIENG (LANANG)

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

PUAN ALICE LAU KIONG YIENG [LANANG] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan bilangan permohonan kewarganegaraan di bawah Perkara 15A yang telah diluluskan sejak 2018-2020 dan berapa daripada bilangan tersebut dari Sarawak serta apakah langkah yang akan diambil oleh Kementerian untuk menyelesaikan isu taraf kewarganegaraan yang telah berlaku pada waktu PKP dan isu-isu yang lama tertunggak selama ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Berdasarkan rekod Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) bagi tempoh dari tahun 2018 hingga 30 Jun 2020, sebanyak 811 permohonan kewarganegaraan yang didaftarkan di negeri Sarawak di bawah Perkara 15A Perlembagaan Persekutuan telah diterima. Daripada jumlah permohonan berkenaan, sebanyak 10 permohonan telah diluluskan.

Dalam memastikan permohonan di bawah Perkara 15A Perlembagaan Persekutuan diproses dengan lebih sistematik dan berkesan, Kementerian telah menambahbaik Prosedur Pengendalian Standard (SOP) Permohonan Kewarganegaraan Di Bawah Perkara 15A Perlembagaan Persekutuan dengan **tempoh pemprosesan yang lebih singkat** bagi **permohonan lengkap yang diterima mulai tahun 2020**.

Penambahbaikan SOP berkenaan adalah berdasarkan kepada pematuhan syarat di bawah Bahagian III Perlembagaan Persekutuan dan Kaedah-Kaedah Kewarganegaraan 1964 [L.N.82/1964] serta turut mengambil kira pelbagai aspek termasuklah kebajikan pemohon tanpa mengabaikan keselamatan dan kesejahteraan warganegara sedia ada.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian melaksanakan **tindakan segera terhadap semua permohonan kewarganegaraan** secara berperingkat termasuklah permohonan kewarganegaraan yang diterima dan diproses oleh Kementerian sepanjang tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) mulai 18 Mac 2020.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
**DARIPADA : YB DATO' SRI DR. RICHARD RIOT ANAK
JAEM**
KAWASAN : SERIAN
TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN NO. 34

minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan cadangan tindakan menurap semula Jalan Serian - Tebedu.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah panjang jalan Persekutuan di Bahagian Serian yang disenggara oleh syarikat konsesi adalah sepanjang 109.2 km, manakala bagi Jalan Serian-Tebedu sahaja adalah sepanjang 41.9 km. Kementerian ini telah melaksanakan penyenggaraan rutin di Bahagian Serian dengan peruntukan bernilai RM3.5 juta setahun dan peruntukan bagi penyenggaraan berkala pavemen dari tahun 2017 hingga 2020 adalah bernilai RM11.25 juta. Pada tahun 2020, sejumlah lima (5) projek bernilai RM 3.9 juta telah diperuntukkan untuk kerja-kerja menurap semula jalan yang melibatkan Jalan Serian-Tebedu. Projek-projek tersebut adalah seperti berikut:

- 1) *Resurfacing at Serian - Tebedu - Indonesia Border Road, Road Code 21 at KM19.000-KM20.000, Serian Division;*
- 2) *Resurfacing at Serian -Tebedu-Indonesia Border, Road Code 21 at KM11.000-KM12.310, Serian Division;*
- 3) *Resurfacing at Serian -Tebedu-Indonesia Border, Road Code 21 at KM12.310-KM13.810, Serian Division;*
- 4) *Resurfacing at Serian-Tebedu-Indonesian Border, Road Code 21 at KM10.000-KM11.000, Serian Division;* dan
- 5) *Resurfacing at Serian-Tebedu-Indonesian Border, Road Code 21 at KM13.000-KM14.000, Serian Division.*

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB TUAN PANG HOK LIONG (LABIS)

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN PANG HOK LIONG [LABIS] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :-

- (a) apakah langkah berkesan telah diambil untuk menghalang Malaysia dijadikan sebagai pusat transit pengedaran dadah antarabangsa; dan
- (b) perincikan jumlah tahanan warganegara tempatan dan asing telah dibuat dan jumlah nilai dadah yang telah dirampas setakat 31 Mei 2020.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Kementerian Dalam Negeri (KDN) melalui agensi-agensi dibawahnya sentiasa proaktif dalam usaha mengekang aktiviti pengedaran dadah antarabangsa yang menjadikan Malaysia sebagai negara transit. Pihak PDRM sentiasa mengambil pendekatan mengadakan kerjasama yang baik dengan agensi-agensi penguatkuasa tempatan seperti Kastam, Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) dan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM).

Unit Sekretariat Nukleus Narkotik (SNN) juga telah diwujudkan disempadan negara iaitu di Perlis, Kedah, Kelantan dan Sabah untuk mengumpul maklumat risikan mengenai aktiviti penyeludupan dadah oleh sindiket antarabangsa. Selain daripada itu kerjasama juga dijalankan dengan negara-negara luar seperti Drug Enforcement Administration (DEA), United State dan Australian Federal Police (AFP). PDRM juga menjalankan mesyuarat bilateral dengan negara-negara ASEAN dan mengadakan *working group* bersama Negara Colombia untuk pertukaran maklumat risikan.

Jaringan kerjasama ini merupakan langkah yang berkesan dalam usaha PDRM melumpuhkan kegiatan sindiket dadah antarabangsa yang menggunakan Malaysia sebagai salah satu hub transit mereka.

Selain daripada itu, tindakan penyitaan harta dibawah Akta Dadah Berbahaya (Perlucuthakan Harta) 1988 ke atas semua ahli sindiket telah berjaya mengekang dan melumpuhkan aktiviti sindiket antarabangsa ini. Ekoran dari tangkapan kokain di atas, pihak PDRM telah berjaya menyita harta-harta kepunyaan ahli sindiket bernilai sebanyak RM 366 juta setakat ini.

Tuan Yang Di-Pertua,

Bagi perincian jumlah tangkapan warganegara tempatan dan asing serta jumlah nilai dadah yang telah dirampas setakat 31 Mei 2020 adalah seperti yang berikut:

a) Mengikut statistik PDRM, jumlah keseluruhan tangkapan kes Narkotik pada tahun 2019 adalah sebanyak **175,038 orang** dengan jumlah pecahan masing-masing sebanyak **162,925 orang warga tempatan** dan **12,113 orang warga asing**. Bagi tahun 2020 sehingga setakat 31 Mei 2020, tangkapan kes Narkotik adalah sebanyak **56,727 orang** dengan jumlah pecahan masing-masing sebanyak **53,460 orang warga tempatan** dan **3267 orang warga asing**.

b) Manakala jumlah keseluruhan rampasan dadah pada tahun ini setakat 31 Mei 2020 adalah sebanyak **7368.1 kilogram** manakala jumlah rampasan keseluruhan dadah pada tahun 2019 adalah **181,185.07 kilogram**.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB DATO' NGEH KOO HAM (BERUAS)

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

DATO' NGEH KOO HAM [BERUAS] minta MENTERI DALAM NEGERI menyatakan :

- (a) apakah asas mereka ini ditahan di bawah Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012 (SOSMA) iaitu G. Saminathan, Ahli Majlis Kerajaan Negeri Melaka, P.Gunasekaran, ADUN Kawasan Seremban Jaya, Negeri Sembilan, Suresh Kumar, Ahli Majlis Bandaraya Melaka dan lain-lain yang dikatakan ada kaitan dengan Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE); dan
- (b) kenapa mereka dianggap sebagai pengganas (terrorist).

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Bagi menjawab soalan (a), merujuk kepada kes-kes individu yang dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat, pihak berkuasa telah menggunakan Seksyen 130J dan 130JB Kanun Keseksaan untuk siasatan dan dakwaan terhadap individu-individu yang berkenaan.

Seksyen 130J(1) Kanun Keseksaan menyatakan adalah menjadi satu kesalahan memberikan sokongan kepada kumpulan pengganas atau perbuatan keganasan.

Tuan Yang Di Pertua,

Bagi menjawab pertanyaan (b) pula, berdasarkan maklumat yang diterima pada tahun 2014, KDN mempunyai asas yang kukuh untuk menyenaraikan Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) sebagai sebagai Entiti Ditetapkan (*specified entity*) mengikut seksyen 66B(1) Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Haram (AMLATFPUAA) 2001. Selain Malaysia, beberapa negara lain pada ketika itu yang turut mengisytiharkan LTTE sebagai kumpulan pengganas ialah India, Kanada, Amerika Syarikat dan United Kingdom. Seksyen berkenaan tidak menyatakan hanya entiti yang masih bergerak aktif sahaja yang boleh disenaraikan sebagai Entiti Ditetapkan. Penyenaraian entiti berkenaan adalah berdasarkan maklumat perisikan dan keselamatan dari agensi yang mempunyai kredibiliti seperti PDRM.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : **JAWAB LISAN**

DARIPADA : **TUAN SYED SADDIQ BIN SYED ABDUL RAHMAN [MUAR]**

TARIKH : **29 JULAI 2020 (RABU)**

SOALAN

Minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan komitmen dan usaha dalam Dasar Belia 30 yang dirancang Kementerian untuk memperkasakan golongan belia 18 tahun hingga 30 tahun selaras dengan usaha merendahkan had umur belia kepada 30 tahun.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Dasar Belia Malaysia (DBM) yang dilancarkan pada tahun 2015 memberikan penumpuan kepada aspek memperkukuhkan dan menyerlahkan potensi modal insan belia sebagai pemacu pembangunan strategik negara pada masa hadapan berpandukan Perlembagaan Persekutuan dan Rukun Negara. Penurunan had umur belia ini adalah berlandaskan keperluan meremajakan kepimpinan belia, mendayaupayakan orang muda, negara muda dan selari dengan takrifan umur di peringkat antarabangsa. Selaras dengan had umur ini, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) telah mengambil langkah proaktif ke arah memperkasakan golongan belia.

2. Pada tahun 2019, Parlimen telah meluluskan Rang Undang-Undang Pertubuhan dan Pembangunan Belia [Akta 668] Pindaan 2019. Secara rasionalnya, pindaan Akta 668 ini antara lain melibatkan penurunan had umur belia kepada 30 tahun; menetapkan had umur pertubuhan belia yang melibatkan pemegang jawatan dan ketua pertubuhan belia kepada 18 hingga 30 tahun dan mengehadkan tempoh ketua pertubuhan belia selama 4 tahun sahaja. Ia adalah selaras dengan tafsiran 'Belia' di bawah DBM.

3. Justeru itu, dalam usaha membantu ke arah memperkasa kepimpinan baru di bawah umur 30 tahun, KBS telah melaksanakan sesi taklimat bersama Pengarah-pengarah Jabatan Belia dan Sukan Negeri (JBSNg) dan Institusi Latihan Kemahiran Belia dan Sukan (ILKBS) seluruh negara pada 15 Julai 2019 bagi memberikan kefahaman berkaitan pindaan Akta 668 serta bersedia membuat hebahan kepada pemegang taruh khususnya kumpulan anak muda di peringkat negeri dan komuniti.

4. KBS juga telah melaksanakan Sesi Libat Urus Akta Pertubuhan Belia dan Pembangunan Belia bersama YAB Menteri Besar/ Ketua Menteri dan Agensi/Jabatan di bawah KBS pada 7 November 2019. Sesi ini bertujuan memberikan penerangan berkenaan dengan pindaan akta ini secara keseluruhan dan memudah cara proses-proses transisi kepimpinan pertubuhan belia di peringkat negeri. Dalam pada itu, pihak KBS juga sedang mendapatkan pendirian Kerajaan Negeri ke atas pindaan Akta 668 sebelum akta ini berkuat kuasa pada 1 Januari 2022.

5. Dengan pelaksanaan program-program yang mengkhususkan kepada kepimpinan dan sosio ekonomi belia, ia secara tidak langsung akan dapat mempercepatkan proses kematangan dan memantapkan proses pembangunan belia kerana belia merupakan sumber dan aset negara. Justeru itu, belia akan lebih bersedia untuk menjalankan tanggungjawab sebagai pengundi seawal umur 18 tahun.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK MOHD AZIS BIN JAMMAN
[SEPANGGAR]**

**TARIKH : 29 JULAI 2020
[RABU]**

SOALAN NO. 38

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan bilangan projek-projek perumahan yang terbengkalai (mula terbengkalai dari tahun bila) sehingga hari ini dan apakah penyelesaian yang dilakukan oleh Kementerian dalam memastikan projek-projek perumahan tersebut dapat diselesaikan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, mulai tahun 2009 sehingga 30 Jun 2020, sebanyak 281 projek perumahan swasta meliputi 73,959 unit rumah dan melibatkan seramai 48,810 orang pembeli telah disahkan sebagai terbengkalai di Semenanjung Malaysia selaras dengan Akta Pemajuan Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 1966 [Akta 118]. Manakala, pemuliharaan projek perumahan swasta terbengkalai di Sabah dan Sarawak pula dipantau secara terus oleh Kerajaan Negeri masing-masing kerana Akta 118 hanya berkuat kuasa di Semenanjung Malaysia sahaja.

STATUS PROJEK PERUMAHAN SWASTA TERBENGKALAI
(MULAI TAHUN 2009 SEHINGGA 30 JUN 2020)

BIL	STATUS	BILANGAN			
		PROJEK	%	RUMAH	PEMBELI
1.	Siap Diduduki/ Selesai	209	75%	56,137	38,239
2.	Sedang Dipulihkan	14	5%	3,220	2,488
3.	Perancangan Awal *	32	11%	11,142	5,249
4.	Projek Statik *	26	9%	3,460	2,834
JUMLAH		281	100%	73,959	48,810

Nota :

* Perancangan Awal : Dalam usaha mendapatkan pemaju penyelamat / syarikat asal telah digulung

* Projek Statik : Mempunyai Isu Perundangan/ Tiada hala tuju pemuliharaan oleh pemaju/ pelikuidasi/ tuan tanah

2. Pada masa ini, antara perancangan penyelesaian yang akan diambil oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) bagi mengatasi masalah ini adalah seperti berikut:

- a) Menjalankan kajian awalan bagi kebolehlaksanaan pemuliharaan atau menyelesaikan projek-projek perumahan swasta terbengkalai; dan
- b) Melaksanakan kaedah pemuliharaan melalui :
  - i. **Pemuliharaan menggunakan dana kerajaan** iaitu bagi projek yang memenuhi kriteria keutamaan yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan (harga rumah di bawah RM70,000), pemuliharaan dibuat melalui pelantikan kontraktor penyelamat secara tender terbuka dalam kalangan syarikat yang lulus pra kelayakan KPKT. Pembayaran pula akan dibuat secara pukal setelah projek siap dipulihkan dengan CFO (Sijil Kelayakan Menduduki) atau CCC (Perakuan Siap dan Pematuhan); atau
  - ii. **Pemuliharaan tanpa dana kerajaan** iaitu meneruskan pemuliharaan berdasarkan kelulusan atau perintah mahkamah sehingga siap dengan CFO atau CCC atau penyelesaian melalui kaedah pemulangan deposit / wang atau penyelesaian melalui kaedah penukaran cadangan pemajuan. Semua kaedah tersebut perlu mendapat persetujuan para pembeli.

3. Dalam masa yang sama, bagi **membantu meringankan beban para pembeli** yang terbabit dengan projek perumahan swasta terbengkalai, Kementerian turut mengambil inisiatif seperti berikut:

- a) Mengeluarkan surat pengesahan projek perumahan swasta terbengkalai kepada pembiaya akhir (*end-financier*) bagi unit rumah berkaitan. Melalui surat pengesahan ini, para pembeli boleh mendapatkan kemudahan-kemudahan seperti berikut:

NO SOALAN : 38

- i. Memohon pertimbangan daripada institusi perbankan bagi sebarang permohonan pengurangan kadar faedah dan penstrukturan semula pinjaman perumahan;
- ii. Memohon pertimbangan daripada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) bagi permohonan pengeluaran kali kedua;
- iii. Bagi pembeli yang membuat pinjaman perumahan Kerajaan pula, mereka boleh mendapatkan kemudahan sama ada pertimbangan untuk:
  - a. Membatalkan pinjaman sedia ada dan diberi peluang untuk memohon pinjaman baharu iaitu pinjaman penuh seperti pinjaman pada kali pertama; atau
  - b. Diberi pertimbangan untuk pengecualian pengenaan faedah pinjaman pada kadar 4% sepanjang tempoh projek dipulihkan atau selama 5 tahun (mana-mana yang terdahulu).

Walau bagaimanapun, semua perkara di atas adalah tertakluk kepada penilaian institusi pembiaya ke atas peminjam-peminjam berdasarkan merit setiap kes.

- b) Kerajaan juga telah melanjutkan pengecualian duti setem ke atas perjanjian pinjaman dan surat cara pindah milik kepada pembeli asal projek perumahan swasta terbengkalai untuk tempoh 3 tahun lagi sehingga 31 Disember 2020. Inisiatif ini telah diperkenalkan sejak tahun 2013 bagi membantu meringankan bebanan para pembeli yang terbabit dengan projek perumahan swasta terbengkalai.

Sekian, terima kasih.

**MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN R. SIVARASA [SUNGAI BULOH]

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan sama ada Kementerian mempunyai satu "*database*" yang lengkap untuk semua jalan luar perhubungan kampung dan jalan luar bandar yang masih dalam keadaan jalan tanah atau jalan *gravel*. Apakah rancangan kerajaan berkenaan perkara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian tidak mempunyai "*database*" bagi jalan luar perhubungan kampung dan jalan luar bandar yang masih dalam keadaan jalan tanah atau jalan *gravel*.

Walau bagaimanapun, bagi pelaksanaan program-program Jalan Luar Bandar (JALB) dan Jalan Perhubungan Desa (JPD) di bawah Kementerian, pihak Kementerian akan memperolehi maklumat dan permohonan daripada jabatan/agensi yang berkaitan bagi tujuan menaiktaraf jalan yang masih dalam keadaan jalan tanah atau jalan *gravel*.

Memandangkan projek pembekalan dan naik taraf jalan luar bandar turut melibatkan pelbagai kementerian dan agensi persekutuan dan negeri, Kementerian bersedia untuk bekerjasama dengan mana-mana agensi pusat dan negeri untuk mewujudkan "*database*" yang berkaitan bagi perkara-perkara di bawah tanggungjawab Kementerian.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : YB TUAN CHARLES ANTHONY A/L SANTIAGO
(KLANG)**

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN CHARLES ANTHONY SANTIAGO [KLANG] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan langkah-langkah disiplin yang diambil terhadap anggota dan pegawai polis selepas kematian tahanan Benedict Thanilas pada 10 Julai 2017.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Mendiang Benedict Thanilas telah ditangkap di bawah Langkah-Langkah Pencegahan Khas (LLPK) di Bawah Akta Dadah Berbahaya 1952 bersabit Jinjang Rpt. 13545/17 bertarikh 29 Jun 2017. Beliau dilaporkan telah meninggal dunia semasa dalam tempoh tahanan pihak polis di Lokap Polis Berpusat Jinjang Kuala Lumpur pada 10 Julai 2017.

Laporan kematian mendiang telah disiasat sebagai kematian mengejut atau *Sudden Death Report* (SDR) sebagaimana kertas siasatan: STL/JP/SDR/115/17. Siasatan bagi kes ini telah selesai dijalankan. Walau bagaimanapun kes ini masih dalam prosiding inkues dan kertas siasatan telah dihantar kepada Timbalan Pendakwa Raya Kuala Lumpur pada 31 Julai 2020.

Siasatan dalaman PDRM daripada sudut tatatertib adalah secara selari dengan siasatan jenayah berdasarkan laporan polis yang dibuat. Daripada siasatan yang telah dijalankan didapati tiada unsur salah laku dari segi kesalahan tatatertib.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN HAJAH NATRAH BINTI ISMAIL
[SEKIJANG]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 [RABU]

SOALAN

Minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan statistik pembeli rumah dari tahun 2018 dan 2019 dan adakah angka ini memperlihatkan bahawa harga pasaran rumah di Malaysia pada kadar harga mampu milik.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, merujuk kepada data transaksi kediaman yang dikeluarkan oleh Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), terdapat transaksi sebanyak 209,295 unit kediaman yang bernilai RM72.41 bilion dicatatkan pada tahun 2019 berbanding transaksi sebanyak 197,385 unit kediaman bernilai RM68.75 bilion yang direkodkan pada tahun 2018 dan ini menunjukkan terdapat pertambahan bilangan transaksi sebanyak 11,910 unit kediaman (6.03%) pada tahun 2019 berbanding tahun 2018.

2. Bilangan transaksi kediaman bagi lingkungan harga RM300,000 ke bawah pada tahun 2019 menunjukkan kenaikan sebanyak 4.39% iaitu pertambahan sebanyak 5,435 bilangan transaksi kediaman daripada 123,159 unit yang dicatatkan pada tahun 2018.

3. Transaksi unit kediaman bagi lingkungan harga RM300,000 ke bawah yang dicatatkan pada tahun 2018 dan 2019 masing-masing menunjukkan peratusan sebanyak 62.68% dan 61.71% daripada jumlah keseluruhan transaksi bagi kedua-dua tahun tersebut. Justeru, transaksi pembelian kediaman pada harga RM300,000 dan ke bawah adalah melebihi 60% daripada transaksi keseluruhan harga pasaran rumah di Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
TAHUN 2020**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM
[SUNGAI SIPUT]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM [SUNGAI SIPUT] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan langkah Kementerian bagi golongan bekerja sendiri atau (Freelancers) yang kehilangan pekerjaan atau sumber pendapatan akibat Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dan penularan COVID-19 di mana mereka tidak dilindungi di bawah Sistem Insurans Pekerjaan (SIP).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Sumber Manusia melalui Pembangunan Sumber Manusia Berhad (PSMB) telah melancarkan Inisiatif PENJANA HRDF pada 22 Jun 2020 oleh YB Menteri Sumber Manusia. Salah satu skim daripada inisiatif tersebut adalah Place and Train yang memberi jaminan penempatan pekerjaan setelah pelatih menamatkan latihan. Kumpulan sasaran yang akan dilatih meliputi golongan graduan dan pelajar lepasan sekolah yang akan mengurangkan isu pengangguran dalam kalangan belia. Selain itu, bagi menyelesaikan isu pengangguran disebabkan oleh pandemik COVID-19, pekerja yang diberhentikan turut mendapat manfaat

SOALAN NO : 42

daripada skim ini dan sekaligus mampu mengurangkan kadar pengangguran secara langsung kepada rakyat Malaysia secara keseluruhannya. Setakat 8 Julai 2020, seramai 3,000 orang telah berjaya mendapat penempatan pekerjaan dengan bantuan kewangan diluluskan berjumlah RM15 juta dengan tawaran gaji bermula daripada RM1,800 sebulan.

2. Pekerja *freelance* adalah pekerja yang bebas bergerak sendiri dan boleh mengatur kerja secara bersendirian. Pekerja *freelance* bebas bergerak, tidak tertakluk kepada arahan dan aturan kerja daripada majikan, dan berhak menentukan nilai bayaran setiap kontrak kerja yang ingin dimeterai persetujuan dengan mana-mana pihak. Pekerja *freelance* boleh dikategorikan sebagai kontraktor yang menjalankan tugas dalam sesebuah kontrak mengikut terma-terma pengendalian *contract for service* berbanding pekerja di bawah takrifan Akta Kerja 1955 (Akta 265). Oleh yang demikian, tiada liputan perundangan perburuhan di bawah Akta Kerja 1955, dengan kata lain hak dan tanggungjawab majikan dan pekerja di bawah Akta Kerja 1955 adalah tidak terpakai.

Tuan Yang di-Pertua,

3. Di bawah pakej rangsangan ekonomi yang diumumkan oleh YAB Perdana Menteri dalam fasa Covif 19, bantuan am Bantuan Sara Hidup (BSH) melalui Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) dan pengeluaran wang KWSP selain moratorium bank selama 6 bulan dilihat dapat banyak membantu banyak golongan pekerja *freelance*.

4. Saya sudah mengarahkan Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), KSM untuk mencari jalan supaya pekerja yang bekerja bebas (*freelancer*) turut mendapat perlindungan sosial, sekiranya mereka ditimpa bencana. Memandangkan trend pekerjaan menjadi pilihan kebanyakan generasi muda dalam era ekonomi 'gig' masa kini. Pekerjaan yang lebih fleksibel, seperti perniagaan dalam talian dan penghantar makanan. Sekian, terima kasih.

**MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MALAYSIA**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN ANYI NGAU [BARAM]

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan status pelaksanaan MPKKP di Sarawak yang telah dirancang Kerajaan sebelum ini. Nyatakan jumlah MPKKP serta jumlah peruntukan yang terlibat pada tahun 2020.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Pada 18 Oktober 2019, Jemaah Menteri telah meluluskan pelaksanaan MPKKP di negeri-negeri yang tidak ditadbir oleh Kerajaan Persekutuan iaitu Kelantan, Terengganu, Pahang, Perlis dan Sarawak. Tarikh berkuatkuasa pelantikan anggota MPKKP ini adalah bermula pada 1 Januari 2020.

Sehingga hujung bulan Februari 2020, urusan pelantikan anggota MPKKP Negeri Sarawak masih lagi belum dimuktamadkan kerana sedang dalam proses pemilihan calon oleh Penyelaras MPKKP Negeri Sarawak. Seterusnya, pada 1 Mac 2020 telah berlaku peralihan pentadbiran Kerajaan Persekutuan dan rentetan daripada itu, Negeri Sarawak kini adalah sebahagian daripada negeri yang ditadbir oleh Kerajaan Persekutuan. Oleh yang demikian, MPKK lantikan kerajaan negeri sudah memadai bagi menyampaikan dasar-dasar Kerajaan Persekutuan serta pembangunan di peringkat kampung tersebut.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN SU KEONG SIONG [KAMPAR]

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

TUAN SU KEONG SIONG [KAMPAR] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA** menyatakan sama ada pengeluar silinder LPG komersial dan domestik wajib untuk mempunyai SOP dan talian khusus kecemasan untuk pelanggan-pelanggan yang menghadapi masalah dengan silinder LPG serta bilangan kemalangan berpunca daripada silinder LPG mengikut pengeluar dari tahun 2010.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

Pada masa ini, terdapat enam (6) syarikat pembekal LPG di Malaysia seperti berikut:

- (i) Petronas Dagangan Berhad (PDB);
- (ii) Petron Malaysia Refining & Marketing Bhd;
- (iii) Boustead Petroleum Marketing Sdn Bhd;
- (iv) NGC Energy Sdn Bhd;
- (v) MyGaz Sdn Bhd; dan
- (vi) Solar Gas Sdn Bhd.

Berdasarkan polisi pengurusan syarikat masing-masing, kesemua syarikat tersebut telah membangun dan melaksanakan tatacara mengendalikan aduan untuk pelanggan-pelanggan yang menghadapi masalah dengan silinder LPG. Bagi tujuan ini, pelanggan boleh menyalurkan aduan atau pertanyaan menerusi talian khidmat pelanggan yang disediakan. Sebagai contoh bagi pelanggan PDB, aduan boleh disalurkan melalui Mesralink di talian 1-300-88-8181.

Selain itu, syarikat-syarikat pembekal LPG turut menyediakan risalah langkah-langkah keselamatan dalam pengendalian LPG kepada pengguna. Maklumat keselamatan ini turut dimaklumkan kepada pengguna melalui Kempen Keselamatan Petroleum anjuran KPDNHEP yang diadakan secara berkala di seluruh negara.

Di samping itu, sekiranya berlaku kemalangan/kebakaran yang melibatkan silinder LPG di mana-mana kediaman atau premis, pengadu dinasihatkan terlebih dahulu untuk membuat laporan kepada Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia (JBPM) untuk siasatan dan tindakan selanjutnya bagi tujuan pengesahan punca kemalangan/kebakaran.

Sekian, terima kasih.

**DEWAN RAKYAT
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2020)**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI DR MUJAHID BIN YUSOF RAWA
(PARIT BUNTAR)**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI DR. MUJAHID BIN YUSOF RAWA [PARIT BUNTAR] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan setakat mana penambahbaikan di negeri Kelantan mematuhi piawaian dan undang-undang alam sekitar.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Semasa pentadbiran Kerajaan Pakatan Harapan, Negeri Kelantan tidak mendapat perhatian yang sewajarnya oleh Kerajaan Pusat. Oleh itu, prestasi alam sekitar dalam semakan kami di Negeri Kelantan didapati merosot terutamanya dalam mematuhi piawaian dan undang-undang alam sekitar.
2. Kementerian ini akan memastikan semua negeri termasuk Kelantan agar meningkatkan prestasi pematuhan kepada piawaian dan undang-undang alam sekitar. Ini adalah selaras dengan hasrat Kementerian baru dalam meningkatkan kedudukan dalam *Environmental Performance Index* negara.
3. Berdasarkan rekod Jabatan Alam Sekitar (JAS), Negeri Kelantan mempunyai 1553 punca industri yang tertakluk di bawah Akta Kualiti Alam

NO. SOALAN : 45

Sekeliling 1974 dan Peraturan-Peraturan di bawahnya. Bagi tahun 2019, tahap pematuhan industri ini adalah melebihi 95%, manakala tahap pematuhan bagi loji kumbahan adalah sebanyak 94%.

4. Selain daripada itu, sehingga tahun 2019 terdapat 326 punca yang tertakluk kepada syarat kelulusan Laporan Penilaian Kesan kepada Alam Sekeliling (EIA). Pemantauan pematuhan terhadap projek EIA akan dilaksanakan secara berterusan.

5. JAS akan terus melakukan penguatkuasaan secara berkala ke atas punca-punca industri yang terdapat di Negeri Kelantan. Penguatkuasaan yang dilakukan oleh JAS merangkumi tiga(3) aspek utama iaitu kawalan pencemaran air, kawalan pencemaran udara dan pengurusan buangan terjadual

Sekian. Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
**DARIPADA : YB DATO' WIRA MOHD ANUAR BIN MOHD
TAHIR**
KAWASAN : TEMERLOH
TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN NO. 46

minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan tarikh siap dan kos sebenar bagi menyiapkan projek Lebuhraya Tun Razak (FT12) dari Gambang ke Segamat dan bilakah fasa II projek naik taraf Laluan FT 12 Kuantan - Segamat yang melibatkan 100 km dari Paloh Hinai ke Segamat akan dimulakan. Projek ini telah bermula pada tahun 2015 dengan kos asal sebanyak RM300 juta, kerja-kerja pembinaannya telah melampaui beberapa tahun tanpa siap sepenuhnya.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek Menaiktaraf Jalan Persekutuan FR12 Dari Gambang, Pahang ke Segamat, Johor (Fasa 1) yang melibatkan kerja menaiktaraf jalan sediaada dari piawaian R3 kepada R5 sepanjang 47km telah diluluskan semasa *Rolling Plan* 3, Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMK-10) dengan kos keseluruhan sebanyak RM444,254,000. Projek ini bermula pada 5 Ogos 2015 dan dijangka siap pada 29 Ogos 2020. Status kemajuan projek ini sehingga ini adalah sebanyak 97%.

Tuan Yang Di-Pertua,

Berkaitan dengan cadangan Fasa II bagi projek naik taraf Laluan FT12 Kuantan - Segamat sepanjang 100 km dari Paloh Hinai ke Segamat, semakan Kementerian ini mendapati projek tersebut tidak tersenarai di dalam senarai keutamaan dari pihak Kerajaan Negeri Pahang di dalam *Rolling Plan* 1, Rancangan Malaysia ke-12 - (RP1, RMKe-12).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KE DUA, PENGGAL KE TIGA,
PARLIMEN EMPATBELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB TUAN LIM LIP ENG (KEPONG)

TARIKH : 29 JULAI 2020

SOALAN

TUAN LIM LIP ENG [KEPONG] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan jumlah saman mengikut negeri-negeri yang telah dikeluarkan kepada individu yang melanggar peraturan- peraturan tentang wabak COVID-19, jumlah kutipan denda yang telah diterima dan bilangan pesalah dihukum penjara atas kesalahan ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, pihak yang bertanggungjawab dalam membuat pungutan kutipan denda bagi saman terhadap individu yang melanggar peraturan tentang wabak COVID-19 ialah Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan bukan PDRM. Sehubungan dengan itu, maklumat yang diterima daripada KKM mengenai jumlah saman mengikut negeri-negeri yang telah dikeluarkan kepada individu yang melanggar peraturan-peraturan tentang wabak COVID-19 adalah seperti berikut:

Bil	Negeri	Jumlah Saman
1	Perlis	227
2	Kedah	698
3	Pulau Pinang	1,108
4	Perak	1,205
5	Selangor	2,455
6	Kuala Lumpur	674
7	Negeri Sembilan	453
8	Melaka	684
9	Johor	1,104
10	Pahang	92
11	Terengganu	445
12	Kelantan	180
13	Sabah	280
14	Sarawak	853
15	Labuan	8
	JUMLAH	10,466

Jumlah kutipan denda terhadap pesalah yang ingkar PKP adalah sebanyak RM2,000 (12 kes) manakala bilangan kes dihukum penjara atas kesalahan melanggar peraturan-peraturan tentang wabak COVID-19 adalah sebanyak 2 kes. Manakala sebanyak 21 kes telah diberikan amaran dan 1 kes telah ditarik balik.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN WONG LING BIU
KAWASAN : SARIKEI
TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN NO. 48

minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan adakah kakitangan Lebuhraya Borneo Utara akan diambil alih oleh Jabatan Kerja Raya.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak melibatkan kerja-kerja menaiktaraf jalan sedia ada kepada 4 lorong 2 hala (*dual carriageway*) yang dibahagikan kepada dua (2) fasa sepanjang 1,064 km dari Telok Melano hingga ke Lawas.

Kerajaan hari ini akan tetap menghormati keputusan Kerajaan terdahulu untuk mengubah kaedah pelaksanaan Projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak. Berhubung kakitangan-kakitangan Syarikat Lebuh Raya Borneo Utara Sdn. Bhd. selaku Rakan Pelaksana Projek (Project Delivery Partner-PDP), penamatan hampir 500 orang kakitangan tersebut adalah tertakluk kepada terma kontrak masing-masing. Sehubungan itu tiada komitmen oleh Kerajaan bagi menggajikan semula kakitangan-kakitangan tersebut memandangkan Projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak telah dilaksanakan secara konvensional.

Sekian, terima kasih.

**DEWAN RAKYAT
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS (2020)**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI AHMAD FAIZAL BIN DATO' AZUMU
[TAMBUN]**

TARIKH : 29 JULAI 2020 (RABU)

SOALAN

DATO' SERI AHMAD FAIZAL BIN DATO' AZUMU [TAMBUN] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan Kerajaan telah memperkenalkan Pelan Tindakan Mobiliti Elektrik Negara yang bertujuan menjadikan Malaysia sebagai pasaran utama mobiliti elektrik di rantau ini merangkumi kerangka komprehensif pembangunan kenderaan elektrik dan ekosistem sokongan. Di bawah pelan ini, Kerajaan mensasarkan pewujudan 100,000 unit kereta elektrik, 100,000 unit skuter elektrik, 2,000 unit bas elektrik dan 125,000 unit stesen pengecas menjelang tahun 2020. Sejauh manakah kemajuan sasaran tersebut sehingga tahun 2020.

JAWAPAN

1. Pelan Tindakan Mobiliti Elektrik Negara terangkum di dalam dokumen Pelan Induk Teknologi Hijau yang turut menggariskan halatuju pelaksanaan mobiliti elektrik di Malaysia. Jumlah pendaftaran kenderaan elektrik yang direkodkan adalah sebanyak 175 unit kereta 100% elektrik, 26,000 kereta *plug-in hybrid*, 29 unit bas elektrik dan 1,062 unit motosikal elektrik.

Sebanyak 472 stesen pengecas kenderaan elektrik awam juga telah dipasang yang majoritinya adalah dari rangkaian ChargeEV dibawah pemantauan Malaysian Green Technology Corporation and Climate Change Centre (MGTC) dan juga Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA).

2. KASA telah pun membangunkan *Low Carbon Mobility Blueprint* (LCMB) untuk memastikan pembangunan mobiliti elektrik sebagai salah satu bentuk mobiliti rendah karbon yang akan dilaksanakan untuk tempoh 10 tahun.

Sekian. Terima kasih.